

Veilige berichten-apps voor de mobiele telefoon (praktijk)

60 minuten

Welke berichten-apps gebruik je? Waarin verschillen de apps van elkaar en hoe maak je de beste keuze? En waarom is dat belangrijk? Leren hoe je apps evalueert. Signal Secure Messenger installeren en gebruiken.

Aan de slag:

Omschrijving

Welke berichten-apps gebruik je? Waarin verschillen de apps van elkaar en hoe maak je de beste keuze? En waarom is dat belangrijk? Leren hoe je apps evalueert. Signal Secure Messenger installeren en gebruiken.

Overzicht

1. Inleiding (10 min.)
2. Berichten-apps kiezen (25 min.)
3. Praktijk: Signal installeren (15 min.)
4. Afronding (10 min.)

Tijdsduur

60 minuten.

Ideaal aantal deelnemers

Splits de deelnemers op in twee groepen, aan de hand van het soort besturingssysteem dat ze gebruiken, iOS of Android. Er moeten dus ook minimaal twee trainers aanwezig zijn en het liefst een derde om zo nodig bij te springen.

- 2-20 deelnemers: 2-3 trainers
- 20-28 deelnemers: 4 trainers

Leerdoelen:

Kennis

- In grote lijnen weten hoe je tools en diensten kunt beoordelen met behulp van kernbegrippen zoals open source, eigendomsrecht, en vestigingslocatie van de eigenaar/het bedrijf.
- Inzicht in de belangrijkste verschillen tussen “mainstream” en “alternatieve” tools en diensten, en tussen de verschillende berichten-apps in deze categorieën.
- Inzicht in de basisprincipes van encryptie/versleuteling: hoe werkt het, waarom is het belangrijk.

Vaardigheden

- Weloverwogen besluiten kunnen nemen over de berichten-apps die je gebruikt.
- Signal kunnen installeren om versleutelde berichten te verzenden en versleutelde gesprekken te voeren.

Redenen

- Als gebruiker moet je kiezen welke informatie je wilt beschermen. Wil je je identiteit, sociale netwerk, content of locatie beheren? Als je het ene beschermt, kan het andere zichtbaar worden.

- Bijdragen aan een gratis, gedecentraliseerd, neutraal internet is ieders verantwoordelijkheid. We kunnen en moeten bijdragen aan de duurzaamheid en weerbaarheid van alternatieven.
- Het is mogelijk om privécommunicatie te voeren als we de gegevens van onze mobiele communicatie versleutelen.

Referenties

- Signal voor Android, Security in-a-box (Tactical Tech / Front Line Defenders): <https://securityinabox.org/en/guide/signal/android>
- Signal, Me & My Shadow (Tactical Tech): <https://myshadow.org/signal>
- Open Whisper Systems, de non-profitontwikkelaars van Signal: <https://whispersystems.org/>

Benodigde materialen en apparatuur

- Telefoons van de deelnemers
- Referentiedocument mobiele telefoons <https://data-detox.nl/wp-content/uploads/2020/01/verwijzing-REFERENTIEDOCUMENT-MOBIELE-TELEFOONS.pdf>
- Tools kiezen - blanco raster: https://data-detox.nl/wp-content/uploads/2020/01/choosingtools_emptyframework.pdf
- Pennen
- Tools kiezen - berichten-apps: https://data-detox.nl/wp-content/uploads/2020/01/choosingtools_chatapps.pdf

Optionele materialen en hand-outs

- Pocket Privacy Guide - Mobile https://data-detox.nl/wp-content/uploads/2020/01/pocket-privacy-mobile_en_complete.pdf

Opbouw van de les:

Stap 1: Inleiding (10 min.)

1. Vertel kort iets over jezelf en de les, doe een voorstelrondje en laat de deelnemers antwoord geven op de volgende vragen:
 - Welke berichten-apps gebruik je en waarom gebruik je juist deze apps?
 - Wat wil je in deze les leren?
2. Houd de verwachtingen van de deelnemers in gedachten als je een kort overzicht geeft van wat je gaat behandelen (en wat niet), noem de doelstellingen en vertel hoeveel tijd jullie daarvoor hebben.

Stap 2: Berichten-apps kiezen (25 min.)

Deze activiteit richt zich op berichten-apps zoals Whatsapp en Signal en dergelijke. Je kunt een ingevuld raster downloaden, je vindt het hier.
Activiteit: "Tools kiezen"

Vorbereiding

1. Print voor iedere deelnemer een beoordelingsraster "Tools kiezen" - zorg ervoor dat het blanco rasters zijn!
2. Download een raster dat al is ingevuld met specifieke tools. Je kunt verschillende ingevulde rasters downloaden op de pagina Materials op MyShadow.org. Je kunt ook zelf een raster invullen, afhankelijk van welke tools en diensten je gaat bespreken in de les (bijv. zoekmachines of berichten-apps).

Je kunt het ingevulde raster printen voor de deelnemers of het op de muur projecteren.

Brainstorm over apps en tools (5 min.)

1. Vertel kort iets over de activiteit en geef alle deelnemers een blanco tools-raster.
2. Richt je op een bepaald soort dienst (zoekmachines, berichten-apps, enz.), splits de deelnemers op in tweetallen en laat ze in de eerste kolom invullen welke namen van diensten/apps ze kennen (bijv. voor berichten-apps: Whatsapp, Snapchat, Signal).

Neem het beoordelingsraster door (20 min.)

1. Gebruik een van de diensten/apps (bijv. Whatsapp) als voorbeeld en neem samen met de groep stapsgewijs iedere categorie door. Leg uit wat de begrippen betekenen en beantwoord eventuele vragen.
2. De deelnemers gaan weer in tweetallen werken en krijgen tijd om de rest van het raster in te vullen.
3. Geef ze een ingevuld raster om te vergelijken met hun eigen raster en beantwoord eventuele vragen.

Discussie: Hoe besluit je welke tool het best bij jouw behoeften past? (10 min.)

Besprek in een discussie het volgende:

1. Als je een tool kiest, is het belangrijk om na te denken over welke gegevens je wilt “beschermen”. Het kan handig zijn om hierbij uit te gaan van vier categorieën: identiteit, sociale netwerken, content en locatie.
2. Een tool beschermt bijvoorbeeld je content met versleuteling, maar vereist ook toegang tot specifieke informatie zoals je telefoonnummer, waardoor het onmogelijk wordt de tool anoniem of onder pseudoniem te gebruiken. Als je een pseudoniem of anonimiteit nodig hebt, sluit een andere tool wellicht beter aan op je behoeften.

Stap 3: Praktijk: Signal installeren (15 min.)

Splits de deelnemers op in twee groepen, afhankelijk van het soort besturingssysteem dat ze gebruiken (Android of iPhone). Er moet voor iedere groep minstens één trainer zijn.

1. Installeer Signal rechtstreeks vanuit de Play Store of App Store (de deelnemers moeten een appstore-account van Google of Apple hebben om dit te kunnen doen).
2. Wissel contactinformatie uit met de collega-deelnemers en verifieer elkaar.
3. Ga versleutelde berichten of gesprekken uitwisselen met de collega-deelnemers.
4. De deelnemers kunnen kiezen of ze Signal willen configureren zodat het hun standaard berichten-app wordt of niet.

Stap 4: Afronding (10 min.)

1. Kijk of er nog dingen onduidelijk zijn en beantwoord vragen.
2. Wijs de deelnemers de weg naar extra informatie.
3. Als je de “Pocket Privacy Guide - Mobile” van Tactical Tech hebt, kun je die uitdelen: https://data-detox.nl/wp-content/uploads/2020/01/pocket-privacy-mobile_en_complete.pdf

FERS

